

การนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธสุริยราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร
INTERNAL SUPERVISION OF PRAYAMONTHATURADSRIPIJIT SCHOOL
UNDER BANGKOK

ศักดิ์ดา พรมราช¹ เปรมชัย สโรบล²

Received : July 19, 2026

Revised : August 2, 2026

Accepted : September 19, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธสุริยราชศรีพิจิตร สังกัด กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธสุริยราชศรีพิจิตร สังกัด กรุงเทพมหานคร 2) แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธสุริยราชศรีพิจิตร สังกัด กรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนพระยามนธสุริยราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 139 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา จากแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า

1) การนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธสุริยราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ รองลงมา คือ ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง และต่ำสุด คือ ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

2) แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธสุริยราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร มีแนวทางดังต่อไปนี้ (1) จัดอบรมสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญ ของการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน ให้กับครูและบุคลากร (2) จัดอบรมสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญของการทำงานเป็นทีม กำกับติดตามการทำงาน สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน และสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานอยู่เสมอ (3) จัดอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย จัดทำแบบวิเคราะห์ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีของครูและบุคลากร เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาทางวิชาชีพ (4) เมื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเสร็จให้นำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบถึงจุดเน้นของหลักสูตรเพื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในหลักสูตร (5) ตั้งคณะกรรมการหรือทีมงานที่มีหน้าที่ในการนิเทศกำกับติดตาม และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยมีการติดตามผลการทำงานวิจัยอย่างสม่ำเสมอ

คำสำคัญ : การนิเทศภายในโรงเรียน

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดอนเมือง

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดอนเมือง

Abstract

This research aims to study the internal supervision at Prayamonthaturadsripijit School, which is under the Bangkok Metropolitan Administration. The objectives of this research are (1) To study the internal supervision of Prayamonthaturadsripijit School, under the Bangkok Metropolitan Administration. (2) To explore the development strategies for the internal supervision at Prayamonthaturadsripijit School, under the Bangkok Metropolitan Administration. This is a descriptive research study. The sample group consists of 139 government teachers at Prayamonthaturadsripijit School, under the Bang Bon District of the Bangkok Metropolitan Administration. The research instruments include a questionnaire and a structured interview. The data analysis methods used in this study include frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis form structured interview. The research findings are as follows

1) The internal supervision at Prayamonthaturadsripijit School under the Bangkok Metropolitan Administration generally has a high average score. When examined by specific areas, the area with the highest average was professional development, followed by direct assistance to teachers, while the lowest average was in action research in the classroom.

2) Guidelines for the development of internal supervision at Prayamonthaturadsripijit School, Bangkok Metropolitan Administration, are as follows: (1) Organize training to raise awareness of the importance of analyzing individual differences among students for teachers and personnel. (2) Organize training to raise awareness of the importance of teamwork, supervise and monitor work, create a good working atmosphere, and always build morale. (3) Organize training on the use of modern information technology, create a form to analyze teachers and personnel's technological capabilities to set guidelines for professional development. (4) When the school curriculum is complete, present it to the school committee and inform the community about the curriculum's focus points to promote and support various activities in the curriculum. (5) Establish a committee or team responsible for supervising, monitoring, and providing advice on classroom research, with regular monitoring of research results.

Keywords : Internal Supervision School

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่งเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้วยรัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพ และได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาตามวรรคสอง หรือให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามวรรคสาม รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตน ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาและ เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพ และประสิทธิภาพครู (รัฐธรรมนูญ เล่มที่ 134 ตอนที่ 40 ก 6 เมษายน 2560 น.14-15)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 31 ระบุว่า ให้กระทรวงมีอำนาจหน้าที่ กำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท การศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม รวมทั้งการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม มาตรา 32 ระบุว่า ให้กระทรวงมีองค์หลักที่เป็นนิติบุคคลในรูปสภาหรือในรูปคณะกรรมการจำนวนสี่องค์กร ได้แก่ สภาการศึกษา คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา และคณะกรรมการการศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อพิจารณาให้ความเห็นหรือให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด และมาตรา 34 ได้ระบุหน้าที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่า คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่พิจารณาเสนอแนะนโยบาย แผนพัฒนามาตรฐาน และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมแห่งชาติการสนับสนุนทรัพยากร การติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 น.49-50)

แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติ การบริหารราชการกรุงเทพมหานคร กำหนดให้ กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีการกำหนดระเบียบข้อบังคับและนโยบายในการบริหารราชการครอบคลุมภารกิจด้านการปกครอง และการพัฒนาในมิติต่าง ๆ โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มาจากการเลือกตั้งและเป็นผู้กำหนดนโยบายสำหรับการบริหารงาน การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครถือเป็นภารกิจสำคัญ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและเยาวชนในพื้นที่กรุงเทพเพื่อรองรับการพัฒนาและความเปลี่ยนแปลงของสังคม และประเทศชาติ ซึ่งพันธกิจและนโยบายหลักของกรุงเทพมหานคร ตลอดจนให้ความสำคัญ และตระหนักถึงความจำเป็นของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาให้เยาวชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ทั้งองค์ความรู้ มีคุณธรรม และมีทักษะในการดำรงชีวิต มียุทธศาสตร์หลักตามแผนปฏิบัติการราชการกรุงเทพมหานคร ในการเป็นมหานครแห่งการเรียนรู้มหานครแห่งโอกาสของทุกคน และมียุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรุงเทพมหานครในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีบทบาท และภารกิจสำคัญในการวางแผนทางการศึกษา เพื่อเป็นกรอบสำหรับการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานของกรุงเทพมหานคร ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2564-2569))

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) มีกระบวนการที่สำคัญ 3 ประการ คือ กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยสนใจศึกษากิจกรรมการนิเทศการศึกษา เนื่องจากเป็นภารกิจจำเป็นต่อการจัดการศึกษาที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทางด้านการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน บุคลากรที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานจัดการศึกษา จำเป็นต้องพัฒนาและปรับปรุงตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือชี้แนะ และพัฒนางานให้ประสบผลสำเร็จทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อีกทั้งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเหลือสนับสนุนให้กระบวนการบริหาร และกระบวนการเรียนการสอนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของประเทศ ทั้งยังเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่ต้องพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อเข้าสู่การปฏิรูปการศึกษาและการจัดการศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 ตลอดทั้งมาตรฐานการศึกษาของชาติที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการเป็นผู้นำ และทักษะการนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม กระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน การนิเทศการศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจในด้านการบริหารจัดการด้านหลักสูตร การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งการปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการนิเทศการศึกษา ที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้สูงขึ้น เพราะเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานภายในโรงเรียนสามารถปฏิบัติงานในขอบเขตที่ตนเองรับผิดชอบ ประสบผลสำเร็จเป็นไปตามมาตรฐาน และสอดคล้องกับระเบียบวิธีการดำเนินงานที่กำหนดไว้ การนิเทศภายในโรงเรียนจึงเป็นยุทธวิธีที่ผู้เกี่ยวข้อง ควรหาแนวทางดำเนินการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) งานนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญของการบริหารการศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องตระหนักถึงการนิเทศการสอนของครูถึงกับมีท่านผู้รู้ได้กล่าวเอาไว้ การนิเทศภายในคือหัวใจของโรงเรียนโรงเรียนเป็นองค์การที่มีคณะบุคคลทำงานเป็นกลุ่มโดยมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ คุณภาพนักเรียนในการทำงานใด ๆ ย่อมมีปัญหาในการช่วยเหลือแนะนำครูในสิ่งที่ถูกต้องตามบทบาทหน้าที่จึงเป็นแนวทางเลือกที่ดีที่ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ควรมองข้ามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนจึงเป็นขั้นตอนที่โรงเรียนควรนำมาปรับใช้ได้ตามศักยภาพ (ธีรศักดิ์ เลื่อยไธสง, 2550 น.4) การจัดการศึกษาให้กับนักเรียนในโรงเรียนไม่อาจละเลยการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนได้ เพราะการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อแก้ปัญหาาร่วมกัน ซึ่งต่างก็รับรู้สภาพปัญหาแจ่มชัดมีความคุ้นเคยกันน่าจะแก้ปัญหาได้ตรงจุด อีกทั้งยังกระทำได้อย่างต่อเนื่องรวดเร็วกว่าผู้นิเทศจากภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนิเทศภายในโรงเรียนสอดคล้องกับปรัชญาของการนิเทศสมัยใหม่ที่ยึดหลักการทำงานร่วมกัน ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องจัดและสนับสนุนให้มีขึ้น ส่งเสริมครูได้พัฒนาตนเองเพิ่มเติมความรู้ใหม่ ๆ รวมถึงการปรับปรุงและพัฒนาการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเป้าหมายเดียวกันคือคุณภาพนักเรียนและผ่านมาตรฐานของการศึกษา (ธนพรธณ ทองสังข์, 2551, น.24)

โรงเรียนพระยامنธาตุราชศรีพิจิตรเป็นโรงเรียนขยายโอกาส เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร จัดการศึกษาในระดับชั้นอนุบาล 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การนิเทศภายในของโรงเรียนพระยامنธาตุราชศรีพิจิตร สอดคล้องกับรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา Self-Assessment Report (SAR) ปีการศึกษา

2566 ส่วนที่ 2 ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษามาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน จุดที่ควรพัฒนา นำรูปแบบการสอนที่หลากหลายมาใช้ ในการจัดการเรียนการสอน การพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนของครูนำข้อค้นพบและนวัตกรรมที่ครูใช้แก้ปัญหาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มาตราฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ จุดที่ควรพัฒนา ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาอบรมเชิงปฏิบัติการทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มาตราฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูควรพัฒนาในด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิดของผู้เรียนเพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จัดอบรมเพิ่มเสริมหรือทบทวนความรู้แก่ครูโดยวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ และเน้นการใช้สื่อดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน และส่วนที่ 3 สรุปผล แนวทางการพัฒนาและความต้องการช่วยเหลือ แนวทางการพัฒนาในอนาคต ข้อที่ 5 การพัฒนาโครงการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีการนิเทศภายในด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง ในด้านของการนิเทศภายในโรงเรียน ผู้รับการนิเทศบางท่านยังใช้วิธีการสอนด้วยรูปแบบเดิมไม่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย ไม่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนขาดความสนใจในการเรียน บางท่านไม่มีการปรับเปลี่ยนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์ปัจจุบัน อีกทั้งในด้านการนิเทศ ผู้นิเทศบางท่านมีงานที่รับผิดชอบมาก ไม่มีเวลาในการนิเทศ นิเทศไม่ต่อเนื่อง ส่งผลทำให้ผู้เรียนเสียโอกาสที่จะได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนและแนวทางในการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาในบางเรื่องยังต้องพัฒนาขึ้นไปอีก เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพเป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษาที่กำหนด บุคลากรทุกฝ่ายควรร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ซึ่งต่างฝ่ายต่างรับรู้สภาพปัญหาที่แจ่มชัดมีความคุ้นเคยกัน อีกทั้งยังกระทำได้อย่างต่อเนื่องรวดเร็วกว่าผู้นิเทศจากภายนอกน่าจะแก้ปัญหาได้ตรงจุด เพื่อเป็นการพัฒนาให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับ ธาณินทร์ ขุนนธ์ (2563, น.29) การจัดการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนโดยทั่วไปว่า โรงเรียนได้จัดให้มีการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนขึ้นแล้วแต่สภาพที่ได้จัดขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับภารกิจด้านอื่น ๆ แล้วยังปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยและยังขาดประสิทธิภาพ ขาดหลักเกณฑ์และกระบวนการที่ถูกต้อง

ปัญหาการวิจัย ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีของ กลิคแมน กอร์ดอน และรอสกอร์ดอน Glickman Gordon and Ross Gordon 1995, p.8) ซึ่งได้ศึกษา องค์ประกอบการนิเทศภายใน พบว่า มีองค์ประกอบมีดังนี้ 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 3) ด้านการพัฒนาวิชาชีพ 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน สอดคล้องกับ พัทธินทร์ ช่วยศิริ (2554, น.128) พบว่า มีการวิจัยสำรวจความต้องการจำเป็นของการพัฒนาทางวิชาชีพของครูในด้านต่าง ๆ เช่น ความสามารถในการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ความเข้าใจในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ความสามารถในการผลิตสื่อ เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศในเชิงปริมาณในการพัฒนาให้ตรงกับความต้องการของครู กรณีที่มีงบประมาณในการจัดอบรมอย่างจำกัด ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรการฝึกอบรมนิเทศภายในที่จะทำให้ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียนตามทฤษฎีของกลิคแมน ศึกษารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับ ปิยะพงษ์ ปัสสาวะโท (2566, น.90) พบว่า มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อให้บุคลากรสามารถพัฒนาตนเองให้เท่าทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ควรมีการส่งเสริมการผลิตสื่อและเทคโนโลยี เพื่อให้บุคลากรสามารถผลิตสื่อด้วยตนเอง ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานนิเทศภายใน สอดคล้องกับ ศิริพร ดวงแย้ม (2567, น.45) พบว่า มีการจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อให้บุคลากรสามารถ พัฒนาตนเองให้เท่าทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ควรมีการจัดโครงการอบรม การผลิตสื่อและเทคโนโลยี เพื่อให้บุคลากรสามารถผลิตสื่อด้วยตนเอง ควรมีการจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานนิเทศภายใน สอดคล้องกับ ภริตา พรหมคุณ (2567, น.57) พบว่า จัดโครงการประชุมวิชาการระหว่างโรงเรียน โครงการวิพากษ์หลักสูตร โครงการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับ พัญญ์ณิชา สุขสวัสดิ์ (2566, น.13) พบว่า จัด

ประชุมชี้แจงให้ความช่วยเหลือครู จัดทำโครงการการนิเทศภายใน การวางแผนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง ผู้บริหารและครูควรร่วมกันจัดทำแผนการนิเทศภายใน จัดทำตารางการนิเทศ ชื่อผู้นิเทศ วัน เวลา ในการนิเทศ ผู้บริหารและครูควรร่วมกันสร้างสื่อ สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ โดยมีการทดลองใช้หาคุณภาพเครื่องมือ และนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้ ผู้บริหารและครูควรร่วมกันประเมินติดตามผลการนิเทศ นำผลที่ประเมินมาพัฒนา และปรับปรุงการนิเทศให้ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นควรจัดสรรงบประมาณในด้านการนิเทศ เช่น จัดทำโครงการของโรงเรียน พาคณะครูไปศึกษาดูงานหรือเชิญวิทยากรมาให้การอบรมครู

สรุป จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อจะนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ ให้เป็นประโยชน์ต่อผู้สถานศึกษา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการดำเนินการนิเทศการนิเทศ การศึกษา และแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีผลต่อคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ภายในของโรงเรียน อีกทั้งยังมีส่วนช่วยในการยกระดับคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานครต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สังกัด

กรุงเทพมหานคร

วิธีการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 139 คน

2. ตัวแปรประกอบด้วย

1. ตัวแปรพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน
2. ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับ การนิเทศภายใน ของโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดของ กลิคแมนกอร์ดอน และรอสกอร์ดอน (Glickman Gordon and Ross Gordon) ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ (1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง (2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม (3) ด้านการพัฒนาวิชาชีพ (4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร (5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง การนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สังกัด กรุงเทพมหานคร ครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 ฉบับ ได้แก่

เครื่องมือฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิ และประสบการณ์การทำงานมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 ระดับ การนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร

เครื่องมือฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับการนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับชื่อ เพศ อายุ คุณวุฒิ และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 ประเด็นสัมภาษณ์ตามโครงสร้าง ของการนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาและสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม ตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนด โดยแบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำผล การศึกษามาปรับปรุงและพัฒนาสร้างเป็นเครื่องมือ โดยการปรึกษาและรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาการ ค้นคว้าอิสระ

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการสร้างเครื่องมือฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในของ โรงเรียนพระยามนธราธุราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

เครื่องมือฉบับที่ 1

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิ และ ประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 ระดับ การนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธราธุราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's five rating scales) โดยกำหนดน้ำหนักและคะแนน ดังต่อไปนี้

5 หมายถึง การดำเนินงานการนิเทศภายในอยู่ในระดับมากที่สุด มีคะแนนเท่ากับ 5

4 หมายถึง การดำเนินงานการนิเทศภายในอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเท่ากับ 4

3 หมายถึง การดำเนินงานการนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเท่ากับ 3

2 หมายถึง การดำเนินงานการนิเทศภายในอยู่ในระดับน้อย มีคะแนนเท่ากับ 2

1 หมายถึง การดำเนินงานการนิเทศภายในอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีคะแนนเท่ากับ 1

ขั้นตอนที่ 3 เสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบ ความเหมาะสม และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิค IOC และนำแบบสอบถามมาปรับปรุง แก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จัดทำเป็นแบบสอบถาม ฉบับสมบูรณ์ที่มีความเที่ยงตรงและความถูกต้องของเนื้อหา อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพไปทดลอง (Try-out) ใช้กับประชากร โรงเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach. 1991) ได้ค่าความ เชื่อมั่นทั้งฉบับ ได้เท่ากับ 0.98

ขั้นตอนที่ 6 ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ ตามแนวคิดของเบสท์ (John W. Best, 1970, p.190) ที่ค่าเฉลี่ย ต่ำสุด จะใช้สร้างเครื่องมือฉบับที่ 2

ขั้นตอนที่ 7 นำประเด็นคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ในแต่ละด้านของแบบสอบถามมาสร้าง เป็นแบบ สัมภาษณ์ โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบประเด็นสัมภาษณ์ก่อน และไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน

เครื่องมือฉบับที่ 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับชื่อ เพศ อายุ คุณวุฒิ และประสบการณ์การ ทำงาน

ตอนที่ 2 ประเด็นสัมภาษณ์โดยนำค่าเฉลี่ย (μ) ต่ำสุดมาพิจารณาประเด็น เป็นประเด็นแบบ สัมภาษณ์ตามโครงสร้างเกี่ยวกับ แนวทางการนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธราธุราชศรีพิจิตร สังกัด กรุงเทพมหานคร

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการครูโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศิลปศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลข้าราชการครูที่เป็นประชากร
2. ผู้วิจัยนำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามพร้อมนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยทำหนังสือชี้แจงแนบไปกับแบบสอบถามให้กับผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการครูโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ถูกเลือกโดยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย การเก็บข้อมูลจากข้าราชการครูโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร และแจ้งกำหนดวันรับคืนแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล และติดตามรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
4. ได้แบบสอบถามกลับคืนมา และนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล
5. ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับ แนวทางการนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 3 ท่าน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลการตอบแบบสอบถามมาจัดระบบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และนำเสนอในรูปของตารางและความเรียง โดยใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ คุณวุฒิ และประสบการณ์ทำงาน โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์การนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของ ผู้ให้ข้อมูลแล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (John W. Best.1970, p.190) ดังนี้
 - ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 แสดงว่า การดำเนินงานการนิเทศภายใน อยู่ในระดับมากที่สุด
 - ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 แสดงว่า การดำเนินงานการนิเทศภายใน อยู่ในระดับมาก
 - ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 แสดงว่า การดำเนินงานการนิเทศภายใน อยู่ในระดับปานกลาง
 - ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 แสดงว่า การดำเนินงานการนิเทศภายใน อยู่ในระดับน้อย
 - ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 แสดงว่า การดำเนินงานการนิเทศภายใน อยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. การวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ การนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยนำผลข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ความถี่ (Frequency)
2. ร้อยละ (Percentage)
3. ค่าเฉลี่ย (μ)
4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)
5. การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการนิเทศภายในของโรงเรียนพระยา
มณฑลราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม

(n=139)

ด้านที่	การนิเทศภายใน	μ	σ	ลำดับที่	ความหมาย
1	ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง	4.49	0.39	2	มาก
2	ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม	4.47	0.37	3	มาก
3	ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ	4.50	0.42	1	มากที่สุด
4	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.45	0.48	4	มาก
5	ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน	4.37	0.40	5	มาก
รวม		4.46	0.37	-	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การนิเทศภายในของโรงเรียนพระยา มณฑลราชศรีพิจิตร ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย
อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46$, $\sigma = 0.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนา
ทางวิชาชีพ ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.42$) รองลงมา คือ ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ($\mu = 4.49$,
 $\sigma = 0.39$) และต่ำสุด คือ ด้านการวิจัย เชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ($\mu = 4.37$, $\sigma = 0.40$)

ตารางที่ 2 ตารางสรุป ประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการนิเทศ
ภายในของโรงเรียนพระยา มณฑลราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร

ข้อ	ประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของ โรงเรียนพระยา มณฑลราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร	ค่าคะแนน
1	จัดอบรมสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญของการวิเคราะห์ความแตกต่าง ระหว่างบุคคลของนักเรียน ให้กับครูและบุคลากร	3
2	จัดอบรมสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญของการทำงานเป็นทีม กำกับติดตาม การทำงาน สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน และสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานอยู่ เสมอ	3
3	จัดอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย จัดทำแบบวิเคราะห์ ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีของครูและบุคลากร เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการ พัฒนาทางวิชาชีพ	3
4	เมื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเสร็จให้นำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และ ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบถึงจุดเน้น ของหลักสูตรเพื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในหลักสูตร	3
5	ตั้งคณะกรรมการหรือทีมงานที่มีหน้าที่ในการนิเทศกำกับติดตามและให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยมีการติดตามผลการทำงานวิจัยอย่างสม่ำเสมอ	3

จากตารางที่ 2 ตารางสรุปประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายใน
ของโรงเรียนพระยา มณฑลราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเหมือนกันทั้ง
3 ท่าน ดังนี้ (1) จัดอบรมสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญ ของการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่าง
บุคคลของนักเรียน ให้กับครูและบุคลากร (2) จัดอบรมสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญของการทำงาน

เป็นทีมกำกับติดตามการทำงาน สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน และสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานอยู่เสมอ (3) จัดอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย จัดทำแบบวิเคราะห์ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีของครูและบุคลากร เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาทางวิชาชีพ (4) เมื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเสร็จให้นำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบถึงจุดเน้นของหลักสูตร เพื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในหลักสูตร (5) ตั้งคณะกรรมการหรือทีมงานที่มีหน้าที่ในการนิเทศกำกับติดตามและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยมีการติดตามผลการทำงานวิจัยอย่างสม่ำเสมอ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร สรุปผลเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. พบว่าการนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ ค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

2. พบว่าแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร มีพหุแนวทาง ดังต่อไปนี้ (1) จัดอบรมสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญของการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน ให้กับครูและบุคลากร (2) จัดอบรมสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญของการทำงานเป็นทีม กำกับติดตามการทำงาน สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน และสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานอยู่เสมอ (3) จัดอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย จัดทำแบบวิเคราะห์ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีของครูและบุคลากร เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาทางวิชาชีพ (4) เมื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเสร็จให้นำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบถึงจุดเน้นของหลักสูตรเพื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในหลักสูตร (5) ตั้งคณะกรรมการหรือทีมงานที่มีหน้าที่ในการนิเทศกำกับติดตาม และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยมีการติดตามผลการทำงานวิจัยอย่างสม่ำเสมอ

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า การนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการภายในเพื่อรับผิดชอบการนิเทศและสรุปผลการปฏิบัติงานของครู ซึ่งเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน โดยการใช้ความสัมพันธ์อันดี ส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงการอยู่ร่วมกัน รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่รับผิดชอบ และยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจกระบวนการทำงานให้กับครู โดยยึดวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นหลักการส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ พร้อมทั้งมีความคิดสร้างสรรค์และคุณธรรมจริยธรรม เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนนอกจากนี้ยังสนับสนุน ให้ครูเข้าร่วมการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น และชุมชนและส่งเสริมให้ครูใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนและพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรรณภา มหาวิชา (2557, น.124) วิจัยเรื่องกระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า กระบวนการนิเทศของ

ผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานครโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัตสวรี ทานไธสง (2562, น.100) วิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร พบว่า ความต้องการจำเป็นนิเทศภายในด้านวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริขวัญ โกญจันท์ (2565, น.39-52) วิจัยเรื่อง การดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนในสำนักงาน เขตตลิ่งชัน สังกัด กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า 1) การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียนในเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธราธิราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร มีพหุแนวทาง เนื่องจาก (1) จัดอบรมสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญของการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน ให้กับครูและบุคลากร (2) จัดอบรมสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญของการทำงานเป็นทีม กำกับติดตามการทำงาน สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน และสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานอยู่เสมอ (3) จัดอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย จัดทำแบบวิเคราะห์ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีของครูและบุคลากร เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาทางวิชาชีพ (4) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเสร็จให้นำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบถึงจุดเน้นของหลักสูตร เพื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในหลักสูตร (5) ตั้งคณะกรรมการหรือทีมงานที่มีหน้าที่ในการนิเทศ กำกับติดตามและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยมีการติดตามผลการทำวิจัยอย่างสม่ำเสมอ แนวทางการพัฒนาคุณภาพการนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธราธิราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร มีพหุแนวทาง เนื่องจากผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นไว้เป็นแนวทางได้ 3 กลุ่ม ของแนวทางการพัฒนาซึ่งแบ่งออกเป็นความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นเหมือนกัน 3 ท่าน อยู่ 5 แนวทาง ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่เหมือนกัน 2 ท่าน อยู่ 8 แนวทาง และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นแตกต่างกัน อยู่ 5 แนวทาง ดังนั้น ผู้วิจัยได้นำแนวทางของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นตรงกัน 3 ท่าน มาใช้เป็นประเด็นหลักในการสังเคราะห์เพื่อทำเป็นโครงการในการพัฒนาโรงเรียนพระยามนธราธิราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร ไว้ในข้อเสนอแนะ ของงานวิจัยฉบับนี้จากผลการวิจัย พบว่ามีแนวทางการพัฒนา 5 แนวทางดังกล่าวข้างต้นนั้น ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญญานันท์ แก้ววงษา (2560, น.45-47) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร โดยรวม อยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนิเทศภายใน ได้แก่ (1) ควรจัดฝึกอบรมครูด้านการสอนและการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย (2) ควรส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูมีการทำงานเป็นกลุ่มให้มากขึ้น (3) ควรมีการอบรมเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนให้ครู และมีการนิเทศติดตามการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ (4) ควรเชิญบุคลากรในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและจัดทำคู่มือหลักสูตรสถานศึกษา และ (5) ผู้บริหารควรจัดให้มีการเยี่ยมนิเทศการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราลักษณ์ ศรีฤตา (2567, น.24) วิจัยเรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก เขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่ามีแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก เขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร ดังนี้ (1) ส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (2) มอบหมายงานในหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจนและตรงกับความรู้ ความสามารถของครู (3) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ารับการอบรมพัฒนาเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน (4) อบรมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทบทวนพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา (5) ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ณิชา สุขสวัสดิ์ (2566, น.1) วิจัยเรื่อง การนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร พบว่ามีแนวทางพัฒนาดังนี้ (1)

โครงการนิเทศภายในโรงเรียน (2) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การสร้างสื่อ นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ (3) โครงการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปฏิญญา อินทร์ยะ (2567, น.59) วิจัยเรื่อง กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 78 ในสำนักงานเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 78 ในสำนักงานเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 78 ในสำนักงานเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า มีแนวทางพัฒนา ดังนี้ (1) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมนิเทศการสอนของครูร่วมกับผู้บริหาร (2) จัดลำดับความสำคัญของทางเลือกในการนิเทศการศึกษา ก่อนหลัง (3) นำทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการนิเทศการสอนของครู (4) การใช้ทรัพยากรตามความต้องการของครูในเรื่อง การแบ่งปันทรัพยากรให้ตามสัดส่วน (5) ใช้วิธีการปฏิบัติให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด (6) กำหนดตารางเวลาในการนิเทศอย่างเหมาะสมปรับวิธีการทำงานในส่วนต่าง ๆ ของการนิเทศ (7) ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการหาแนวทาง การแก้ปัญหาในการดำเนินการนิเทศ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) จากการสังเคราะห์ข้อมูลการนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธสุริยราชศรีพิจิตร สังกัด กรุงเทพมหานคร พบว่าด้านการพัฒนาทางวิชาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์เป็นโครงการ เพื่อส่งเสริมสนับสนุน ดังต่อไปนี้ 1) โครงการส่งเสริมศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพ การจัดการศึกษา 2) โครงการสนับสนุนการสร้างและประยุกต์ใช้สื่อดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และ 3) โครงการ ส่งเสริมการสร้างสรรค่นวัตกรรมและงานวิจัยในชั้นเรียน

2) จากการสังเคราะห์ข้อมูลการนิเทศภายในของโรงเรียนพระยามนธสุริยราชศรีพิจิตร สังกัด กรุงเทพมหานคร พบว่าในด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน อยู่ในระบับน้อยที่สุด ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ เป็นโครงการ เพื่อพัฒนาดังต่อไปนี้ 1) โครงการพัฒนาสร้างวัฒนธรรมการวิจัยในสถานศึกษา 2) โครงการพัฒนา ทักษะการวิจัยเชิงปฏิบัติการ และ 3) โครงการจุดประกายนักวิจัยในชั้นเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาเกี่ยวกับ ผลกระทบของกระบวนการนิเทศภายในที่ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการ เรียนรู้ของครูโรงเรียนพระยามนธสุริยราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร

2) ควรศึกษาเกี่ยวกับ แนวทางการบริหารจัดการปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อการนิเทศภายใน ของโรงเรียนพระยามนธสุริยราชศรีพิจิตร สังกัดกรุงเทพมหานคร

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้า และพัสดุภัณฑ์. ๓๖๓ หน้า.
- ธนพรรณ ทองสังข์. (2551). *การศึกษาปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนของอำเภอวังสมบูรณ์*. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธานินทร์ ชุนนนท์. (2563). *ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2* สัมภาษณ์. 29 พฤษภาคม 2563.
- ธีรศักดิ์ เลื่อยไธสง.(2550) *การนิเทศภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : ธีรการพิมพ์.
- นิตสรีร์ ทานไธสง. (2562). *ความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในด้านวิชาการ ของครูในโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตหนองแขมกรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยรังสิต. น.102-104.
- บุญญานนท์ แก้ววงษา. (2563). *สภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร. (Doctoral dissertation)*, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. น.45-47.
- ปิยะพงษ์ ปัสสาวะโท. (2567). *การดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1*. วารสารชมรมบัณฑิตศิลป์. ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 น. 82-90.
- แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร (พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๙). (2567). สืบค้นเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2567. จาก <https://webportal.bangkok.go.th/public>
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 น.49-50)
- พัชรินทร์ ช่วยศิริ. (2554). *การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชญ์นิชา สุขสวัสดิ์. (2023). *การนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย เอเชียอาคเนย์*.
- พรรณภา มหาวิทยาลัย, วรกาญจน์ สุขสดเขียว. (2557). *กระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดศรีนวล ธรรมวิมล สังกัดกรุงเทพมหานคร.วารสารการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร. 5(1)น.90-99.*
- ภริตา พรหมคุณ. (2024). *การนิเทศภายในของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ. การค้นคว้าอิสระตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์*.
- วรลักษณ์ ศรีฤๅตา. (2567). *การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก เขตตลิ่งชัน สังกัด กรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์*.
- ศิริขวัญ โกญจันท์, มัทนา วังถนอมศักดิ์. (2565). *การดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนในสำนักงานเขต ตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร. 13 (1) น.39-52.*
- ศิริพร ดวงแย้ม. (2024). *การนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ชลบุรีระยอง. การค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์*.
- Carl D. Glickman. (2007). Stephen P.Gordon and Jovita M. Ross-Gordon (7th ed). *Supervision and Instructional Leadership. A Developmental approach*. Boston : Allyn & Bacon.

- Cronbach, L.J. (1991) *Superior and Subordinates, Perception and Expectation of the Leader Behavior of Instruction: A Survey of the North Carolina Community Colleges system*. Dissertation Abstracts International, 45 (5).
- John W. Best, (1970). *Research in Education (Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall Inc.*
- Likert, Rensis. (1961). *New Pattern of Management. New York: McGraw - Hill Book Company.*